

VIETNAM BULLETIN

**wereld-
record
vernietiging**

50 ct

derde jaargang nr 10, 26 oktober 1968

Verschijnt om de 14 dagen

Redaktie:

Jan Boonstra Benno Groeneveld
M. van Dullemen Tineke Nijenhuis
W. de Graaff Queenie Stevens

Redaktie/administratieadres: Vietnam Bulletin, p/a ASVA,
Weesperstraat 51, Amsterdam

Gironummer 1281198, tnv Vietnam Bulletin. Abonnement f 5,-
per half jaar, met stilzwijgende verlenging. Buitenland f 7,-
per half jaar. Losse nummers f 0,50 (België 7 fr.)

amerika wint het verwoesten..

uit: Liberation, september 1968

door Carl Strock

(Carl Strock heeft kortgeleden anderhalf jaar in Zuid-Vietnam doorgebracht met het American Friends Service Committee. Deze lezing werd in juli in Parijs gehouden op een bijeenkomst waar Amerikaanse oorlogsmisdaden werden veroordeeld.)

Als ik het goed begrepen heb, is het doel van deze bijeenkomst voornamelijk om een onderzoek in te stellen naar het karakter van de oorlog die door de Amerikanen in Vietnam wordt gevoerd. Wat voor soort wapens worden gebruikt? Tegen wie zijn ze gericht? Wat is het effect van deze wapens? Hoeveel mensen zijn vermoord, hoeveel gebouwen verwoest, hoeveel velden en bossen ontbladerd? Om een exact antwoord op deze vraag te krijgen, is het vaak nodig geweest om de hulp in te roepen van experts die gedetailleerde statistische informatie kunnen leveren. Voor de latere geschiedschrijving is dat ook heel terecht. Maar een expert op militair gebied ben ik niet. Ik heb vliegtuigen zien bombarderen, maar het type vliegtuig kan ik niet identificeren en het tonnage van de bommen ken ik ook niet. Ik heb mensen door de straten zien hollen om aan de bommen te ontkomen, maar ik had geen kans ze te tellen. Ik heb door stadswijken gelopen die volledig platgebombardeerd waren zonder te kunnen zeggen precies hoeveel huizen verwoest waren. Ik heb wonden gewassen in de ziekenhuizen, zonder te weten hoe ze veroorzaakt werden. Al met al kan ik u niet het soort verslag geven dat deel uitmaakt van een exacte geschiedschrijving. Maar ik heb misschien iets anders te bieden, namelijk het gezichtspunt van een gewoon mens, iemand die geen hand in de verwoesting heeft, het ook niet uit de verte observeert, maar er onder staat, soms zich verbergend en bang, soms toezien, vervuld van woede, en naderhand vaak z'n steentje bijdragend om de schade te herstellen. Mijn analyse is misschien zwak maar mijn ogen zijn goed. Ik weet wat ik gezien heb en daar kan ik u deelgenoot van maken.

Laat ik beginnen met het Têt-offensief. Ik was naar een bijeenkomst geweest in Dalat en kwam terug in Pleiku ongeveer drie dagen voor het eind van het Têt-jaar, dat wil zeggen eind januari 1968. Zodra ik in de stad kwam, werd ik door vrienden gewaarschuwd niet naar het platteland te gaan en na zonsondergang niet op straat te komen. Het Bevrijdingsfront had de stad omsingeld en kon ieder ogenblik aanvallen. In de paar dagen die daarop volgden, ontdekte ik dat de komende strijd het voornaamste onderwerp van gesprek was. Iedereen scheen te weten wat er op komst was. Op oudejaarsavond was ik buiten op straat, ondanks alle goede raad, en ik kon eerst de ingetogen Nieuwjaarsviering meemaken en toen het opbrengen door de nationale politie van twee vrachtwagens bergbewoners. Ik vroeg de politie waarom ongewapende mannen en vrouwen gearresteerd werden en ze zeiden me dat de "bergbewoners tegen de regering waren". Ik kon er niet verder op ingaan, aangezien een paar vrienden me achterop kwamen en er op stonden dat ik zorgde dat ik binnenkwam. Ze drongen erg aan en ik deed wat ze wilden.

Ongeveer vijf uur later, in de vroege ochtend, ont-

brandde de strijd. Het VolksBevrijdingsleger liep een kamp van de ARVN (het leger van de Republiek (Zuid) Vietnam) onder de voet en trok op door de stad, waarbij ze vochten vanuit goed voorbereide posities. De ARVN moest terugtrekken en het Bevrijdingsfront had weldra de halve stad bezet met inbegrip van de hoofdstraat. Toen gingen Amerikaanse troepen meedoen - niet op de grond, maar in de lucht. Bommenwerpers en zwaar bewapende helikopters vielen iedere plaats aan waar de soldaten van het Bevrijdingsfront geweest waren of nog zaten. De streken die vanuit de lucht aangevallen werden, waren alle dichtbevolkt en het leek of de aanvallen zonder enig onderscheid uitgevoerd werden; ik zag niets van pogingen om onderscheid te maken tussen strijders en burgers. Woonwijken werden beschoten, gebombardeerd, met raketten bestookt en 'genapalmd'. Hoewel ik nooit dichterbij de beschietingen kwam dan vijftig meter, waren de ontploffingen bijna oorverdovend. Tijdens de aanval heb ik geen enkele keer luidsprekers gehoord, die de bevolking aanraadden om het gebied te verlaten. Ook voor de bombardementen begonnen, waren er geen waarschuwingen geweest. Deze indruk heb ik later door middel van vele gesprekken met overlevenden geverifieerd. De Amerikaanse luchtaanvallen zijn op die grote schaal nog twaalf uur doorgedaan. Tegen die tijd waren de soldaten van het Bevrijdingsleger teruggetrokken of ondergedoken. Er is nog een paar dagen gevochten op kleine schaal, maar de grootste verwoesting vond op de eerste dag plaats. Op grond van mijn eigen waarnemingen schat ik dat een vierde tot een vijfde deel van de stad verwoest werd, alleen door het resultaat van Amerikaanse vuurkracht uit de lucht. Het assistent-provinciehoofd, vertegenwoordiger van de regering in Saigon, belast met vluchtelingen zaken in de provincie, vertelde me dat van de totale bevolking van Pleiku van 60.000 mensen zo'n 12.000 vluchtelingen waren. Ik geloof dat je rustig kunt aannemen dat een evenredig aantal huizen verwoest is.

Ik ben, zodra dat veilig kon, naar het provinciale ziekenhuis gegaan en ik heb me daar een beetje nuttig kunnen maken door de volgende drie weken eenvoudig werk te doen. Ik merkte dat bijna alle overlevenden vrouwen en kinderen waren - en nog een paar oude mannen. Er waren honderden van zulke patiënten, allemaal spoedgevallen. Natuurlijk werd mijn aandacht opgeëist door de vele dingen die gedaan moesten worden, maar ik had ruim de gelegenheid om met vele slachtoffers te praten. Als ik de eenvoudige vraag stelde: "Wat is er gebeurd?", waren de antwoorden even eenvoudig: "De Amerikanen." Men hoefde niets anders te zeggen. Je hoefde de vraag ook eigenlijk niet te stellen. Men kan - en dat is zelfs nodig - in verre landen discussiëren over de oorzaken van het Vietnamese lijden. In het ziekenhuis van Pleiku, na Têt was er geen discussie. Men hoort vaak zeggen over het Têt-offensief, dat "de Vietcong de bevolking van de steden terroriseerde en aanviel". Als antwoord daarop wil ik herhalen, dat de bevolking van Pleiku volledig op de hoogte was van het offensief, voordat het werd uitgevoerd. Het bleek later dat het Bevrijdingsfront veel tijd had besteed aan het (letterlijk) grondig voorbereiden van de aanval. Tunnels en loopgraven waren gegraven en geschutsposities voorbereid. Het is duidelijk dat zoiets onmogelijk uit-

gevoerd kan worden zonder medeweten van de plaatselijke bevolking. Iedereen die tegen hen was, had makkelijk een anoniem briefje kunnen sturen aan de politie of aan het hoofdkwartier van de ARVN en zo het alarm-systeem in werking kunnen stellen. Maar niemand heeft dat gedaan; en toen de aanval kwam, was dat een verrassing voor het Amerikaanse opperbevel. Zij waren de enigen, die verrast waren. Voor zover ik weet, geldt dit voor heel Zuid-Vietnam.

Het offensief in Saigon

Drie weken na het Têt-offensief ging ik van Pleiku naar Saigon, waar ik het nieuwe offensief zag naderen en uiteindelijk zag uitbreken. Ik merkte weer dat de burgerbevolking wist wat er zou gaan gebeuren, maar nu waren zelfs de regering en de Amerikaanse legerleiding op de hoogte. De onder controle van de regering staande kranten waarschuwden voortdurend en vroegen het volk dringend mee te werken bij het opsporen en uitschakelen van de 'Vietcong'. Ik hoorde geen berichten dat iemand aanbod mee te werken en ondanks het feit dat er maatregelen waren getroffen voor de verdediging, vielen grote streken van het achtste district, Phu Tho Hao, Phu Lam en andere delen van de stad, in handen van het Nationale Bevrijdingsfront. De Zuidvietnamese troepen probeerden eerst het tij te keren, maar toen ze mensen en terrein begonnen te verliezen, kwamen de Amerikanen. Tijdens de hele slag lag de meeste nadruk niet op de grondtroepen, maar, zoals gewoonlijk, op de helikopters en de straaljagers, die de opstandige districten aan één stuk door met zware bommen, raketten en napalm bestookten. Hoog boven Saigon cirkelden straalbommenwerpers, die, als ze boven hun doelgebied waren, één voor één naar beneden doken en hun bommen lieten vallen. Op die manier werd, naar mijn schatting, tenminste éénmaal per minuut een bomtapijt gelegd op een bepaald gebied. En dat ging zo met variaties vijf dagen achter elkaar door. Ik heb later verslagen in de Amerikaanse pers gezien, die er op neerkwamen dat "de Vietcong uit posities verdreven werd, op een anderhalve mijl van het presidentiële paleis". U weet nu wat dat 'verdrijven' inhoudt. Maar misschien weet u niet, tenzij u in Saigon geweest bent, dat op anderhalve mijl van het presidentiële paleis een overbevolkte sloppenbuurt ligt. Ik was dicht genoeg bij dat stadsdeel (achtste district) om door elkaar geschud

te worden door de voortdurende ontploffingen en om te zien hoe de bewoners in paniek door de straten vluchten, terwijl hun woonwijken achter hen door napalm en vuur verteerd werden.

Toen ik na het bombardement door dat gebied liep, zag ik niets anders dan een troosteloze uitgestrektheid, straat na straat niets dan rokende puinhopen. Er stond nauwelijks een muur overeind waar eens duizenden huizen op elkaar gepakt hadden gestaan.

Verantwoordelijkheid voor de verwoesting

Het zou echter niet nodig moeten zijn dat ik naar Parijs kom om u te vertellen hoe Saigon verwoest is en wie daar de oorzaak van is. Men hoeft er slechts Newsweek van 27 mei voor op te slaan:

"In plaats van een conventionele strijd te voeren, hebben de geallieerde machten hun grondoperaties in dat gebied beperkt tot voorzichtige acties overdag. De echte aanval op het Bevrijdingsfront werd gedaan met zwaarbewapende helikopters en Phantom straaljagers vol met napalm, waar District 8 vijf dagen achtereen mee bestookt werd."

Wat gold voor district 8, gold ook voor Phu Tho, Phu Lam en andere verspreide wijken van de stad.

Ten overstaan van deze verschrikking ben ik niet geneigd naar getallen te vragen om het lijden op te tellen en zo tot een eindcijfer te komen. Maar als er een feitelijk verslag moet zijn waar anderen van kunnen leren en als er een poging gewaagd moet worden om tot een oordeel te komen wie verantwoordelijk is voor de verwoesting, dan moeten we proberen onze waarneming te kwantificeren, zonder uit het oog te verliezen dat getallen menselijk lijden niet weergeven.

Nu moet ik terugvallen op tweedehands informatie. In Newsweek van 27 mei lezen we nog met betrekking tot district 8:

"Ongeveer 8000 huizen liggen nu in puin; dit is driemaal het aantal dat tijdens het Têt-offensief werd verwoest... een kwart van de 161.000 inwoners van het district zijn dakloos."

In een ander artikel in hetzelfde nummer van Newsweek wordt beweerd dat er in de hele stad "100.000 nieuwe vluchtelingen" zijn bijgekomen.

Laten we hier eens bij stilstaan. Ten eerste, oordelend naar wat ik gezien heb, zou ik zeggen dat deze schattingen tamelijk laag liggen, maar ik moet toegeven dat ik

WERKGROEP VIETNAM TRIBUNAAL

Op 28 juni, 5 juli en 11 juli jl. zijn door het Centre International d'Information pour la Dénonciation des Crimes de Guerre, de instantie die het Vietnam Tribunaal heeft opgevolgd, in Parijs voorlichtingsbijeenkomsten gehouden. Op deze bijeenkomsten is door Vietnamezen, Amerikanen, Fransen en anderen verslag uitgebracht over de situatie in Vietnam na het houden van het Vietnam Tribunaal (Tet-offensief, escalatie bombardementen op Noord-Vietnam na 31 maart, etc.). Bovenstaande verklaring van de Amerikaan Carl Strock werd er uitgesproken, evenals het rapport van Peter Weiss over zijn bezoek aan Noord-Vietnam (zie VB III, nr 6). De bijeenkomsten werden helaas niet door Nederlanders bijgewoond en in onze pers is er niets over geschreven. Er is echter onlangs een verslag over verschenen onder de titel 'Vietnam 68, 7 rapports, 8 témoignages'. Dit 164 tellende boekje (niet in de handel) bevat o.m. teksten van Decornoy, Madeleine Riffaud, Peter Weiss, Carl Strock, Pham Van Bach (vz. Noordvietnamese oorlogsmisdaden commissie), Roger Pic en is te verkrijgen door storting van f 6,50 op postgiro 1 55 27 51 van H. Maureau, Amsterdam. Vermeld: 'Boekje'. Men krijgt het dan thuis gestuurd. De Werkgroep Vietnam Tribunaal heeft uit ontvangen giften 478,30 nouveaux francs naar Frankrijk kunnen overmaken voor het werk van het Centre d'Information. Meerdere giften blijven op bovengenoemd gironummer welkom. Vermeld 'gift Parijs'.

de vluchtelingen niet geteld heb. Maar zelfs als we aannemen dat de aantallen kloppen, is de verwoesting van Saigon te vergelijken met die van Hué tijdens het Têt-offensief. Er werd gezegd dat daar 100.000 inwoners van de 120.000 dakloos werden; hetzelfde aantal dus als kortgeleden in Saigon. Hué werd beroemd omdat het Bevrijdingsfront zolang weerstand bood en omdat monumenten van grote culturele en historische waarde verwoest werden. Maar het aantal mensen dat door de verwoesting getroffen werd, is in Saigon even groot.

De kwestie van het aantal doden is moeilijker. Volgens Newsweek werden er in district 8 honderd burgers gedood, en ze schrijven dat "volgens het Amerikaanse opperbevel. . . 5.270 communisten gedood werden in en om de omsingelde stad". Maar volgens een schatting van een Amerikaanse vriend van mij, die in district 8 mensen hielp evacueren, werden door de luchtaanvallen 25 burgers gedood tegen één guerrillastrijder. Dus ik ben wantrouwend wat betreft die 5270 slachtoffers. Toch zie ik geen manier om tot een uiteindelijke conclusie te komen met betrekking tot de aantallen doden en gewonden. Laten we maar stellen dat vele onschuldige burgers stierven; en laat er geen misverstand bestaan over de oorzaak van die doden: Amerikaanse luchtaanvallen.

Maar waren het werkelijk Amerikanen? Toen ik teruggekeerd was in de Verenigde Staten vernam ik uit de pers dat, als het aankomt op het bombarderen van 'gevoelige' (dat wil zeggen burgerlijke) doelen, het Amerikaanse opperbevel er op staat dat Vietnamese piloten de besturing overnemen. Zoals ik al eerder zei, kan ik alleen het gezichtspunt geven van een gewoon iemand op de grond. Wij - ons verbergend - zien alleen Amerikaanse vliegtuigen die Amerikaanse napalm neerwerpen. Of de piloot een Amerikaans burger is of een in Texas getrainde Vietnamees, weten we niet en kan ons ook niet schelen. Vraag het iemand op de grond: "De Amerikanen bombarderen ons."

Een pijnlijk punt nog. Wat te zeggen over de mortieren en raketaanvallen van de Vietcong op Saigon? Vernietigen ook zij geen huizen en vermoorden onschuldige mensen? Is de ene terreurdaad vanuit de lucht beter of slechter dan de andere?

De granaten ontploffen inderdaad in Saigon. Ik weet het omdat ik me onbehaaglijk dicht bij een ervan bevond - een mortiergranaat die z'n beoogde doel miste en twee mensen doodde die niets met de oorlog te maken hadden. Maar ik wil er de nadruk op leggen dat hij z'n doel miste. Voor zover ik weet, mikte de PLAF altijd op duidelijk militaire doelen - politieposten, krachtcentrales, militaire posten. En ze mikte goed, gewoonlijk binnen 50 meter van het doel. Maar als je 50 meter van je doel bent in Saigon, zit je waarschijnlijk op iemands huis. En dat is gebeurd, met het resultaat dat er nog meer huizen zijn vernietigd en onschuldige mensen vermoord.

Zelfs afgezien van de vraag van de grond-verantwoordelijkheid voor de oorlog, lijkt het me dat er een belangrijk verschil in bedoeling is, zo niet in gevolg, tussen doden doordat je buiten je doel bent geraakt en doden doordat je precies op je doel bent - tussen, aan de ene kant het nemen van onschuldige levens omdat je dat geriskeerd hebt met het doel een militair object aan te vallen en, aan de andere kant, datzelfde leven nemen omdat het op zichzelf als de vijand wordt gezien. Maar ik kan het uiteindelijke oordeel niet vellen. Het is gemakkelijker een kwantitatieve vergelijking te maken. Granaten afgevuurd door de PLAF hebben een paar huizen in Saigon vernietigd en een paar mensen gedood. De lage aantallen, daar ben ik zeker van, zijn een schrale troost voor hen die rouwen, maar de aantallen zijn laag. Ik zag drie doden als gevolg van mortieren en raketten in de laatste drie weken van mei. Het kunnen er meer geweest zijn en sindsdien zijn er waarschijnlijk meer geweest.

Waar de Amerikanen en hun Saigon-bondgenoten verantwoordelijk voor zijn, heb ik al verteld. Toen ik deze situatie onlangs aan een vriend van mij beschreef, had hij als commentaar dat 99 tegen 1, de Amerikaanse militaire macht verantwoordelijk was geweest voor 99% van het doden en verwoesten. Ik was het er niet mee eens; 99 en een beetje meer.

.....MAAR VIETNAM

HEEFT DE OORLOG GEWONNEN"

Voor ik naar Vietnam ging, was ik overtuigd van de destructieve almacht van de Amerikaanse militairen. Ik was tegen de Amerikaanse interventie in Vietnam, omdat haar doel was een revolutie van het volk te ondermijnen, maar ik twijfelde er niet aan dat een dergelijke ondermijning mogelijk was. Als Washington dat zou willen, zou ze de Vietnamese rebellen onder de rupsen van haar tanks verpletteren en onze enige hoop om die bloedige ondermijning te voorkomen, was het opkomen van een morele oppositie binnen het Amerikaanse volk.

Na de laatste anderhalf jaar in Vietnam te hebben doorgebracht, denk ik er anders over. Ten eerste werd het duidelijk dat de Amerikaanse militaire macht niet werkelijk aan de winnende hand was; voorts leek het of er een schaakspel gaande was, zoals een deel van de pers ons nog steeds wilde doen geloven. We hoorden erkenningen van liberale zijde, dat "we misschien niet winnen, maar dat we natuurlijk ook niet kunnen verliezen". Sinds het Têt-offensief is de situatie in een scherper daglicht komen te staan. Nu geloven velen dat de oorlog, van Amerikaanse kant, mogelijk in het stadium van verlies is. Ik zou nog een stap verder willen gaan: de oorlog is al verloren; Vietnam heeft gewonnen. Hoe is het mogelijk, met een miljoen aan 'geallieerde' troepen nog in het land en met bommenwerpers die nog steeds land en bevolking verwoesten, te zeggen dat Vietnam gewonnen heeft? Zoals in elke oorlog hangt de definitie van overwinning of verlies af van de doeleinden van elke kant. In het geval Vietnam streven, op z'n eenvoudigst gezegd, de Democratische Republiek Vietnam en het Nationale Bevrijdingsfront naar het verdrijven van de buitenlandse penetranten en de hervorming van de eigen maatschappij, terwijl Washington blijkbaar een permanent gescheiden Zuid-Vietnam hoopt te bereiken: een neo-koloniale militaire en economische basis, politiek onkwetsbaar voor de bekoringen van de revolutie. De Vietnamezen, uitgezonderd de huurlingen van Saigon, eisen 1) afwezigheid van troepen en ambtenaren van Amerika en de 'Republiek Vietnam' en 2) lokale organisaties om aan de behoeften van de mensen tegemoet te komen. De Verenigde Staten daarentegen, moeten 1) alle vijandige troepen en hun aanhangers vernietigen en 2) het land bezetten en een strikte controle over de mensen bewaren. Laten we nu kijken wat er gebeurd is met betrekking tot deze doeleinden.

Ten eerste zal het duidelijk zijn dat het Bevrijdingsfront afhankelijk is van de steun van het volk om de tegen-oorlog te voeren. Deze 'politieke' helft van de oorlog stond nooit ter discussie - diepgeworteld patriotisme verenigde het volk tegen de Amerikaanse bezetters, voordat de laatsten zelfs maar konden beginnen. De bevrijdingsbeweging is gebouwd op dit psychologische verzet, met het resultaat dat de eisen voor bevrijding minimaal zijn - simpelweg de afwezigheid van de vijand. Gegeven dat, volgt de rest gemakkelijk. Omgekeerd moesten de Verenigde Staten oorlog voeren tegen de mensen om hen af te houden van het organiseren en steunen van hun gewapende vertegenwoordigers.

Zoeken en vernietigen

Na het falen van de strategische gehuchten en speciale oorlogvoering, ontwikkelde het VS-commando de stra-

tegie waar het nog steeds nauw aan vasthoudt: het bezetten van kleine enclaves en het uitvoeren van 'zoek- en vernietigings'operaties van daaruit. (In werkelijkheid zijn deze operaties alleen maar grootscheepse patrouilles die spoedig uitlopen op plunderingen.) Om de bevolking in bedwang te houden, hebben de Verenigde Staten al verschillende tactieken geprobeerd, van strategische gehuchten tot pacificatie - die gelijk stond met huisarrest voor de hele bevolking - tot 'zoek- en vernietigingsacties', waarvan het voornaamste doel niet is de vijand te vernietigen, maar om de mensen te terroriseren en ze onder het mom van vluchtelingen in kampen te dwingen, waar ze onder regeringsoezicht staan.

De strategische dorpen zijn nu verleden tijd, maar 'zoek en vernietig' gaat nog steeds door. Toch heeft het op verschillende manieren gefaald. Ten eerste, wat betreft de strijdkrachten, is de snelle terugtocht van Amerikaanse troepen vaak terecht vergeleken met het gevolg van het wegtrekken van een vuist uit een vat water - het water stroomt eenvoudig terug naar z'n plaats; zo is het ook met de troepen van het Bevrijdingsfront: als de omstandigheden voor hen ongunstig zijn, trekken ze zich terug en komen terug als de binnendringers verdwenen zijn. En ondanks het verlangen dat de regeringstroepen datgene wat de Amerikanen hebben doorzocht vasthouden, hebben ze weinig geestdrift voor deze opdracht getoond. Het gevolg van de operaties is het ruïneren van het land, zonder de politieke overheersing te veranderen.

Op twee punten evenwel zijn de Amerikanen succesvoller geweest. Ze hebben grote aantallen niet-strijders kunnen vermoorden, speciaal in dichtbevolkte gebieden en ze hebben velen geterroriseerd en in kampen gedwongen. Maar gezien in het licht van de Amerikaanse doeleinden zijn deze successen teruggelopen. De slachting onder de burgers heeft de weerstand van de overlevenden tegen de Amerikaanse bezetters versterkt, zowel op het platteland als in de dichtbevolkte steden. De 'vluchtelingen'situatie is op twee manieren slechter geworden. In de eerste plaats is een toenevend aantal mensen uit de kampen gevlucht, dat blijkbaar het verblijf in hollen verkiest boven Amerikaanse bescherming. (In de provincie Pleiku, waar ik werkte, verminderde de bezetting van een kamp van 15.000 tot 7.000 binnen drie maanden en een ander kleiner kamp werd in één nacht geheel verlaten.) Ten tweede zijn degenen die in de kampen achterblijven, begrijpelijk, verbitterd ten opzichte van hun overheersers en vormen zo een pasklare vijfde kolonne in de Amerikaanse gebieden (bedenk hierbij dat de politie de kampen alleen overdag durft te controleren).

De onmacht van de Verenigde Staten om het land te beheersen, vindt men terug in het feit dat de troepen zijn geconcentreerd op grote bases. Dit feit bepaalt op zijn beurt twee andere omstandigheden: ongeveer 80% van de Amerikaanse strijdkrachten zijn niet-strijdende steuntroepen en ten tweede zijn vele van de strijdende troepen nodig voor de verdediging van die bases. Het Bevrijdingsfront, aan de andere kant, is niet gebonden aan bases. Lokale guerrilla's verdedigen de dorpen en stellen zo het leger in staat een voortdurend bewegende kracht te zijn. Hoewel in aantal verre overtroffen,

zijn de troepen van het Bevrijdingsfront 100% effectiever; ze beheersen gebieden en verzamelen kracht voor belangrijke militaire ontmoetingen.

Al het bovenstaande is van toepassing sinds de oorlog sedert 1965 op grote schaal wordt gevoerd. Dat wil zeggen dat het Bevrijdingsfront altijd aan de winnende hand was, omdat ze de steun van het volk genoot en een effectief bestuur over het grootste deel van het land uitoefende.

De enclave-theorie

Sinds het Têt-offensief zijn deze reeds aanwezige tendenties verder voortgegaan in dezelfde richting, maar in een dergelijke omvang, dat ze een nieuw kwalitatief element in de oorlog hebben gebracht. Denk eens aan hoe de oorlog veranderd is. Enkele jaren geleden was het sensationeel nieuws als een 'Vietcong-terrorist' Saigon binnendrong en een granaat naar een militair kwartier wierp. Vandaag maakt niemand zich zorgen over individuele aanvallers; er zijn Bevrijdingsfronttroepen gestationeerd in Saigon en in de stad vinden belangrijke militaire operaties plaats. Eerst was het zorgwekkend wanneer een vliegtuig neergeschoot werd als het rondvlog boven de afgelegen jungle. Dit jaar werden er boven Saigon helikopters neergeschoten. (Ik zag er zelf een neergaan.) Vóór Têt waren de 'pacificatie'invallen door gewapende straatschenners nog een bedreiging voor vele dorpen, maar de troepen zijn sedertdien teruggetrokken in de steden, na vreselijke verliezen geleden te hebben. Vorig jaar kon ik zonder risico door Zuid-Vietnam trekken, maar dat is vandaag onmogelijk en zelfs Highway 4, die door de Mekong-delta loopt, is het toneel van voortdurende hinderlagen en ondermijning van bruggen. Nog een ontwikkeling, zelfs van groter belang voor het Amerikaanse militaire lot, is het geweldige materiaalverlies sinds Têt. Amerikaanse woordvoerders in Saigon gaven privé toe dat er tenminste 1000 vliegtuigen verloren zijn gegaan tijdens het Têt-offensief, en dat er sindsdien nog meer zijn vernietigd. Het Bevrijdingsfront stelt dat grote bevrijde gebieden niet meer gebombardeerd worden door het gebrek aan vliegtuigen en civiele nederzettingen kunnen niet langer rekenen op militaire luchttransporten voor voorzieningen. Er zijn gewoon niet genoeg vliegtuigen. Afgezien van de officiële houding ten aanzien van generaal Gavin's 'enclave-theorie', is dat denkbeeld al van kracht: VS- en Saigontroepen zijn grotendeels al teruggevoerd naar de grote bases en steden, waar ze voortdurend worden aangevallen door de troepen van het Bevrijdingsfront.

Vele mensen begrijpen niet waarom het Nationale Bevrijdingsfront in de steden vecht, vooral in Saigon; het antwoord is eigenlijk heel eenvoudig: Dat is alles wat is overgebleven om voor te vechten. De oorlog op het platteland is voorbij; het Bevrijdingsfront heeft gewonnen. Het slagveld is verplaatst van de achterhoede van het Bevrijdingsfront naar de Amerikaanse achterhoede in Saigon.

De politieke effecten van de militaire verschuiving zijn even rampzalig geweest voor de positie van de Verenigde Staten. Nu de luchtmacht brandbommen strooit in het centrum van Saigon, is het voor de mensen uit de

ADVERTENTIEFONDS

T. W. L. te A. f 10,-; C. H. A. B. te L. f 10,-; W. J. E. K. te A. f 10,-; E. A. R. te A. f 10,-; A. B. P. te G. f 5,-; G. G. G. te E. f 10,-; H. C. en G. S. te U. f 5,-; W. K. te D. f 5,-; F. v. d. F. te L. f 5,-; F. v. G. te H. f 5,-; T. H. te B. f 10,-.

Totaal 19e verantwoording: f 85,-. Alle goede gevers worden hartelijk bedankt. Verdere giften zijn van harte welkom op gironummer 1281198, tnv Vietnam Bulletin, Weesperstraat 51, Amsterdam, onder vermelding van ADVERTENTIEFONDS.

stad hoe langer hoe moeilijker geworden een afwachtende houding aan te nemen. Dagelijkse vragen van leven en dood maken het hen onmogelijk de strijd over te laten aan hun familieleden van buiten de stad; het was dus geen verrassing toen het Verbond van Nationale, Democratische en Vredelievende Krachten verrees. Dit verbond, dat is samengesteld uit gerespecteerde burgerlijke intellectuelen, die bereid zijn om samen te werken met het Bevrijdingsfront teneinde de Amerikaanse indringers te verdrijven, is representatief voor de radicalisering van de stedelingen en het begin van het laatste bedrijf van de Amerikaanse bezetting. De Verenigde Staten, die om te beginnen al politiek in diskrediet waren, werden daarna in het gehele land militair verslagen, en tenslotte ingesloten in kleine enclaves, waar hen nu hun laatste hoop - steun van de burgerij - ontnomen is.

WAAROM DE VERENIGDE STATEN NIET KUNNEN WINNEN

Toegegeven, Vietnam heeft gewonnen, en nu doen deze vragen zich voor:

1. Hoe is de Amerikaanse nederlaag mogelijk geweest?
2. Is er enig vooruitzicht op een verandering in de situatie?

De eerste vraag is reeds beantwoord, behalve wat betreft de theoretische ondersteuning - de tegenstrijdigheid concentratie-spreiding.

In de verzetsstrijd tegen de Fransen, aldus Vo Nguyen Giap, de bevelhebber, moesten de Franse expeditietroepen het hoofd bieden aan een onoplosbare tegenspraak: of ze verspreidden zich om zo een gebied te bezetten en hadden dus geen offensieve of defensieve macht, of ze trokken hun troepen samen om aan te vallen of te verdedigen en gaven dus gebied prijs. Ze moesten het een of het ander doen. Of bezetten, of vechten, maar niet beide. De Amerikanen hebben natuurlijk precies dezelfde verplichting maar ze hebben, anders dan de Fransen, nooit een ernstige poging gedaan om gebieden te bezetten, klaarblijkelijk hun eigen propaganda gelovend dat dat de taak van de Vietnamezen was. Met het accent altijd min of meer op concentratie hebben de Amerikaanse strijdkrachten zich gebonden aan de verdediging van grote bases en steden; dat wil zeggen, de concentratie is passief geweest en de mobiele troepen van het Bevrijdingsfront hebben geen kans gemist om hun vijand af te matten.

Dat is logisch: of verspreiden of concentreren, maar bij beide manoeuvres verlies je iets essentieels. Maar waarom geldt dit niet voor de andere kant? Waarom hoeft het Bevrijdingsfront dezelfde fatale keuze niet te maken? Het antwoord brengt ons terug tot de definitie van overwinning - voor de Vietnamezen, die worden vertegenwoordigd door het Bevrijdingsfront, is de afwezigheid van Amerikaanse troepen voldoende voorwaarde voor bevrijding; het Bevrijdingsfront hoeft het gebied niet fysiek te bezetten. De reden hiervan is, in de meest eenvoudige termen, dat de mensen het Bevrijdingsfront steunen. Als ze eenmaal bevrijd zijn van de regering worden de mensen zo georganiseerd dat ze hun eigen zaken kunnen regelen, vanaf productie tot zelfverdediging, en er is geen behoefte aan een

bezettingsmacht. Plaatselijke guerrilla-eenheden zorgen voor de verdediging van het dorp en het geregelde leger wordt een permanent mobiele macht. De Amerikanen kunnen deze stijl niet kopiëren, eenvoudig omdat het meest essentiële element de steun van de bevolking is. Het Vietnamese volk is zelf verspreid en bezet hele gebieden, dus hun strijdkrachten kunnen het zich veroorloven zich samen te trekken zonder iets op te offeren. Twee verschillende strategieën zijn het resultaat, niet zozeer gekozen als wel opgelegd door de militaire doeleinden van beide kanten - een volksoorlog tegenover een anti-volksoorlog, bevrijding tegenover volkerenmoord.

Ten tweede: is er enige kans dat de Verenigde Staten zullen ontsnappen aan hun militaire verplichtingen en de zaak afronden? Om dat te doen zouden ze de tegenpraak concentratie-spreiding moeten doen wegvallen door de steun van de mensen te verwerven, iets waarvan de Verenigde Staten vandaag verder verwijderd zijn (na de bombardementen op de steden) dan ooit te voren. Nee, de steun van het volk (=WHAM=Winning Hearts And Minds) is een programmaonderdeel, waarin de Amerikanen iedere interesse schijnen hebben te verloren. Met de rug tegen de muur schieten ze er op los met dubbele geweerloop, maar ze raken door hun munitie heen.

DE DREIGING VAN NUCLEAIRE WAPENS

Is dat wel zo? Toegegeven, deze oorlog is verloren, maar hoe zit het met 'de Bom'? Er zijn nog steeds nucleaire wapens in reserve: zouden ze niet tevoorschijn kunnen worden gehaald om de overwinning te behalen, door Zuidoost-Azië te vernietigen? Ik heb deze vraag onlangs aan een Noordvietnamese legerofficier gesteld en kreeg een geamuseerde doch vastbesloten glimlach ten antwoord. "Toen wij in het begin van de vijftiger jaren streden tegen het Franse kolonialisme, dat werd gesteund door de Verenigde Staten, denkt u niet dat we toen al wisten dat de Verenigde Staten nucleaire wapens hadden?" vroeg hij. "De atoombom is niet nieuw, weet u. We beseffen dat de Verenigde Staten hem hebben, maar we zijn niet bang. Ten eerste zouden tactische wapens niet erg effectief zijn tegen een gedecentraliseerd land als Vietnam: dat zou de Amerikaanse troepen evenzeer aan gevaar blootstellen als de Vietnamese. Ten tweede, wat betreft strategische nucleaire wapens, het gebruik daarvan zou onmiddellijk andere landen in de oorlog betrekken. En in ieder geval zou het luide protest over de gehele wereld tegen de Verenigde Staten de economische belangen, die uw regering in andere landen heeft, in gevaar brengen. Wij begrijpen het imperialisme van de Verenigde Staten - het handelt in zijn eigen belang en nucleaire wapens dienen dat belang niet. Nee, we zijn niet bang."

Ik neig ertoe het eens te zijn met de taxatie van de maajoor betreffende het Amerikaanse imperialisme - maar, nucleaire wapens of niet, de Verenigde Staten kunnen het nog lange tijd uithouden voor ze tenslotte terugtrekken. De oorlog is reeds beslist; Vietnam heeft gewonnen. De enige vraag die blijft is hoeveel verwoestingen de Verenigde Staten nog meer zullen aanrichten voor ze hun nederlaag bekennen.

(Liberation, sept. '68)

de onderhandelingen

door Tom Hayden (Ramparts, 24-8-68)

DE IMPASSE IN PARIJS

"De Vietnamezen hebben, zoals u weet, een lagere morele standaard dan wij", vertrouwde Averell Harriman ons een paar weken geleden in Parijs toe. Ik was zo verrast een dergelijke verklaring te horen uit de mond van Amerika's meest ervaren onderhandelaar, dat ik enkele ogenblikken emotioneel probeerde zijn

woorden volledig te verwerpen. Had hij het gehad over 'andere cultuur'; 'andere normen'; 'anders dan wij'? Deed het er iets toe? Ik wist alleen dat wat Harriman zojuist gezegd had, het oudste cliché was van de blanke kolonialist.

Harriman sprak over Hanoi's voorgenomen vrijlating van drie Amerikaanse piloten. Ik was in het gezelschap van Anne Weills Scheer, Vernon Grizzard en

Stewart Meacham, Amerikaanse werkers voor de vrede, die op weg waren naar Noord-Vietnam om daar de gevangenen te ontmoeten en hun terugtocht naar de Verenigde Staten te regelen. Wij hadden voorgesteld dat het beste Amerikaanse antwoord op het gebaar van Noord-Vietnam zou zijn, de gevangenen toe te staan om (als ze dat wilden) naar familie thuis terug te keren in het gezelschap van vertegenwoordigers van de vredesbeweging; een betere Amerikaanse reactie dan het toevallige oppikken door het Amerikaanse militaire apparaat, zoals in februari van dit jaar een groep vrijgelaten vliegers in Laos was overkomen.

Het leek haast of Harriman dit blijk van goede wil van de kant van Noord-Vietnam wilde saboteren of niet wilde opmerken, ondanks het feit dat enige tijd daarvoor de pers had verteld dat Hanoi gevangenen moest vrijlaten om de houding van de Amerikaanse publieke opinie tegenover de vredesbesprekingen te verbeteren. Tijdens ons gesprek beschuldigde Harriman de vredesgroep ervan van plan te zijn de gevangenen te beïnvloeden in Hanoi. De vliegers zouden in Laos door de luchtmacht opgepikt worden, zei Harriman. Om zijn houding ten opzichte van het gebaar van Hanoi duidelijk te laten uitkomen, nodigde hij ons daarna uit om met een vliegtuig van de Amerikaanse luchtmacht naar huis te vliegen vanaf een basis in Thailand, waarvan dan de bombardementsvliegtuigen vertrekken met als bestemming Noord-Vietnam. "Dat is goedkoper", merkte zijn assistent op.

Harrimans opmerking over de Vietnamese moraliteit was uiterst onthullend voor de houding van de Amerikanen in Parijs. Ik zag hen, die door dit land naar de vredesbesprekingen werden afgevaardigd, steeds meer geïrriteerd worden naarmate de oorlog slecht blijft gaan voor de Verenigde Staten en de Vietnamezen niet van plan blijken te zijn aan de conferentietafel uit handen te geven wat ze op het slagveld bezitten. Het is Harrimans droom, aldus intimi van hem, om zijn carrière als overheidsdienaar te bekronen met het tekenen van een vredesverdrag met de Vietnamezen. Om deze ambities te kunnen verwezenlijken schijnt hij een voor hem vernederende rol gespeeld te hebben om de benoeming als onderhandelaar van president Johnson te verkrijgen. Men zegt dat Johnson de post van vredesonderhandelaar heeft beloofd, ondanks de weinig indrukwekkende akkoorden die in 1962 in Laos werden bereikt, en ondanks Harrimans connecties met de financiële kringen van de Oostkust en met de familie Kennedy. Als tegenprestatie probeerde Harriman de kritiek van Robert Kennedy op de oorlog te matigen. Het was Harriman die begin 1967 naar Kennedy ging om van hem gedaan te krijgen dat hij niet de toespraak zou houden waarin hij Johnson kritiseerde omdat hij geen onderhandelingen begon. Maar, naast zijn public relations-rol voor de Democratische Partij, was Harriman niet in staat om besprekingen te bevorderen en schoot hij ook niet veel op met de andere taak die hem door LBJ was toevertrouwd - de taak om de uitwisseling van gevangenen te regelen.

Afgelopen winter ontmoette ik Harriman voor het eerst, op zijn zesenzeventigste verjaardag. Hij had me uitgenodigd om me te vragen hoe de 'beweging-tegen-de-oorlog' er in tegenstelling tot hem in kon slagen de vrijlating van drie gevangenen uit Noord-Vietnam te bewerkstelligen. Toen het gesprek op onderhandelingen kwam, haalde Harriman herinneringen op aan de New Deal en aan de ervaringen in het begin van de Koude Oorlog, die zo sterk zijn huidige kijk op de wereld hebben beïnvloed. Als Amerikaans ambassadeur in Rusland in de veertiger jaren werd hij vertegenwoordiger van de 'harde lijn' en boekte hij onbetwiste diplomatieke overwinningen, zoals het opnemen van anticommunistische elementen in de naoorlogse Poolse regering. De onrust van vorig jaar in Polen en Tsjechoslowakije deed hem goed, zei hij, want daarvoor werd de mogelijkheid bewezen president Roose-

velts droom te verwerkelijken, de droom dat communistische landen op een dag nauwere betrekkingen met het westen zouden aanknopen.

Ik realiseerde me dat het Harrimans verjaardagswens was om in Azië het proces van het 'temmen' van het communisme te herhalen, waarvan hij dacht dat het in Europa zo goed gewerkt had. Hij bejammerde zijn onvermogen de besprekingen op gang te krijgen: "Ik heb het altijd zo gezien dat, als je met deze mensen aan een tafel gaat zitten en met ze praat, je dan met geven en nemen kan beginnen (dat er dan wel een compromis te bereiken is).

Onze volgende ontmoeting was op de dag na de moord op Martin Luther King. Door de grote ramen van het gebouw van het Ministerie van Buitenlandse zaken konden we vlammen boven Washington zien uitrijzen. Maar Harriman was met zijn hoofd duidelijk ergens anders. Niet alleen lag zijn vriend Robert Kennedy goed in de race voor het presidentschap, maar ook leken vredesbesprekingen eindelijk op het punt te staan te beginnen. En hoewel hij niet had meegewerkt aan het organiseren van de besprekingen - hij was op vakantie in Florida toen ze op touw werden gezet - hield LBJ zich aan zijn belofte en benoemde hij Harriman als zijn vredesonderhandelaar. Er waren nog wat moeilijkheden tussen verschillende ministeries over de mogelijke benoeming van Llewellyn Thompson, Amerika's ambassadeur in Rusland, tot partner van Harriman. De Russen waren er bang voor dat de benoeming van Thompson en Harriman al te duidelijk een Russisch-Amerikaanse overeenkomst zou inhouden. Bovendien zeggen Parijse bronnen dat Harriman vreesde alle schuld te zullen dragen voor eventueel mislukken van de besprekingen, omdat Thompson slechts een conventionele carrière-diplomaat was. Tenslotte nam de benoeming van Cyrus Vance, naaste medewerker van LBJ en diens moeilijkeklusjesman, Harrimans vrees weg; die benoeming diende als verzekering dat de president iedere stap van Harriman van tevoren kende en goedkeurde. Het feit dat hij Vance naast zich had, gaf Harriman de zekerheid dat zijn carrière niet op het hoogtepunt verknoeid zou worden - maar die aanwezigheid van Vance maakte het voor waarnemers ook duidelijk dat zijn rol in de vredesbesprekingen slechts die van een stroman was, niet die van een zelfstandig handelend mens.

DE EISEN VAN DE VS

Zo vloog Harriman dan naar Parijs, zich waarschijnlijk in het bezit wanend van die geraffineerde liberale technieken die, omdat ze voor de New Deal gewerkt hadden, nu Amerika wel van zijn Vietnam-dwaasheid zouden redden.

Na zijn intrek te hebben genomen in de duurste kamer van het protserige Hotel Crillon (later verhuisde hij naar een gehuurd appartement) begon hij aan zijn manipulatiwerk. Hij wist dat de Vietnamezen zelf plooibaar en manipuleerbaar waren. Zij veranderden telkens hun standpunt om hoop op vrede te wekken. In januari hadden zij verklaard dat besprekingen 'zullen' beginnen na stopzetting van de bombardementen, een duidelijkere verklaring dan het 'zouden kunnen' van daarvoor, en een verandering die duiven naar Harriman deed klapwieken om een Amerikaans antwoord. In maart, vervolgens, nodigden de Vietnamezen Charles Collingwood, een vertegenwoordiger van CBS en intiem vriend van Harriman, uit naar Hanoi te komen voor een interview met minister van Buitenlandse zaken Nguyen Duy Trinh. Collingwood merkte dat Noordvietnamese functionarissen in het interview, dat op 3 april was vastgesteld, een nieuwe en belangrijke verduidelijking zouden geven van hun bereidheid om besprekingen te beginnen. Collingwoods telegram naar CBS werd onder de aandacht gebracht van president Johnson, die al een nieuwe vredesmanoeuvre overwoog om de anti-oorlogsstemming gedurende de verkiezings-

campagne om te buigen en om de verliezen in Vietnam te doen afnemen. Omdat hij niet wilde dat Hanoi de soepele partij zou blijken te zijn, loste hij het dilemma op in zijn toespraak van 31 maart, waarin hij zijn aftreden aankondigde, waarin hij een 'bombardements-pauze' afkondigde, en waarin hij een oproep deed tot onderhandelingen te komen.

Harriman - en Amerikaanse functionarissen in het algemeen - hebben Hanoi's soepelheid om besprekingen te beginnen, waarschijnlijk abusievelijk opgevat als een teken van een nieuwe soepelheid inzake standpunten. In ieder geval, na 13 weken worden dat soort illusies in Parijs nu wel uit de weg geruimd. De Verenigde Staten schijnen over alles te willen praten behalve over het onderwerp dat de Vietnamezen naar de onderhandelingstafel bracht - het staken van de bombardementen. In plaats van over dit onderwerp te spreken, vragen vertegenwoordigers van de Verenigde Staten dingen waarvan ze weten dat de Vietnamezen er nooit mee akkoord kunnen gaan. Allereerst vraagt Amerika dat Hanoi "geen voordeel trekt" van een verdere Amerikaanse beperking van de bombardementen. Deze eis die Amerika toch niet kan afdwingen, heeft verscheidene betekenissen: nu weer betekent hij dat de Noordvietnamezen zich zouden moeten terugtrekken uit het gebied rond de Gedemilitariseerde Zone, dan schijnt hij te betekenen dat zij zich uit Laos zouden moeten terugtrekken, weer een andere keer betekent hij dat zij de goederenstroom naar het Zuiden niet zouden moeten vergroten, en soms ook betekent hij dat ze op de een of andere manier het beleg van Saigon zouden moeten beëindigen. Maar wat de betekenis er ook van is, deze eis is gebaseerd op een uitgangspunt dat de Vietnamezen niet kunnen aanvaarden, namelijk dat beide partijen legitieme redenen hebben voor hun aanwezigheid in Vietnam. De Vietnamezen kunnen alleen maar antwoorden dat het, nu Johnson mariniers naar de Gedemilitariseerde Zone heeft gestuurd, niet de verantwoordelijkheid van de Noordvietnamezen is om die mariniers daar vredig te laten plaatsnemen.

Wanneer de Vietnamezen in feite handelden op een manier conform de Amerikaanse eis dat ze "geen voordeel" zouden trekken, reageerden de Verenigde Staten niet. Een functionaris van het Ministerie van Buitenlandse zaken zei bijvoorbeeld, volgens de New York Times van 16 april: "De vijand heeft de afgelopen maand in heel Zuid-Vietnam de druk verminderd." Men trok zich terug van Saigon, Nha Trang, Qui Nhon en zelfs van Khe Sanh, maar de Amerikanen kenden er geen belang aan toe, of claimden, in het geval Khe Sanh, een militaire overwinning.

De tweede en meer fundamentele eis van de Verenigde Staten betreft de vorming van een toekomstig bewind in Zuid-Vietnam. De Amerikanen hebben de tegenpartij gevraagd een 'constitutioneel proces' te accepteren, een door de Amerikanen uitgedokterd proces om tot een legitieme regering te komen. Leden van het Nationale Bevrijdingsfront zouden theoretisch op één man één stem basis hieraan mee kunnen doen, maar niet het NBF als onafhankelijke organisatie. Niet alleen zou het NBF zich onder de ogen van de Amerikanen gekozen regering moeten ontwerpen, maar het zou bovendien zijn organisatiestructuur moeten opheffen. Amerika blijft bij zijn belofte van oktober 1966 om zijn troepen terug te trekken "als de andere kant zijn troepen naar het Noorden terugtrekt, de infiltratie stopzet en het niveau van geweld aldus vermindert". Dit was en is het alternatief van Johnson tegenover voorstellen voor een coalitieregering waarin het NBF als politieke eenheid ook een deel van de macht zou bezitten. Maar het is natuurlijk nooit meer geweest dan een formule om zich maar over te geven.

ONDERTUSSEN ESCALATIE

Terwijl Harriman deze afgezaagde standpunten in Pa-

rijs telkens maar weer herhaalt, escaleert Amerika de oorlog in Vietnam. Functionarissen en journalisten hebben hier herhaaldelijk voorbeelden van gegeven. 25 Mei onthulde de Chicago Daily News dat er, slechts drie dagen nadat de Verenigde Staten ermee in hadden gestemd om met de Noordvietnamezen in Parijs samen te komen, een geheime order was uitgegaan naar alle Amerikaanse veldcommandanten met de oproep voor "een niets ontziend offensief tegen de vijand" in de zomermaanden. En op 10 juni gaf generaal Westmoreland die, ontheven van zijn commando, op het punt stond Saigon te verlaten, een persconferentie waarin hij verklaarde dat de Verenigde Staten geen "militaire overwinning in klassieke zin" konden behalen en dat ze daarom een "uitputtingsoorlog" konden voeren, die de kracht van de Vietnamezen zou ondermijnen en die hun toekomst als natie in gevaar zou brengen tot ze aan de onderhandelingstafel zouden zijn gebracht.

28 Mei verklaarde minister van Defensie, Clark Clifford, in een getuigenis voor het House Appropriations Committee (de commissie van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden die met de toewijzing van het defensie-budget is belast; red. VB): "We verhogen in belangrijke mate het aantal vluchten (boven het zuidelijk deel van Noord-Vietnam). Als ik me de cijfers goed herinner, dan waren het er in februari ongeveer 3000, in maart ongeveer 5000, in april 7000 en nu lopen we naar de 10.000 vluchten per maand." Generaal-majoor D. L. Crow, directeur van het budget van de Luchtmacht, heeft, volgens de verslagen, tijdens dezelfde hearings verklaard: "Ook al bombarderen we niet meer boven de 20e breedtegraad, toch zijn de totale onkosten voor munitie (voor Noord-Vietnam) vanwege de extra B-52 vluchten aanzienlijk gestegen." Zijn cijfer voor maart was 91.700 ton munitie (boven het zuidelijk deel van Noord-Vietnam). Een Amerikaanse functionaris zei onlangs tegen een van de leiders van de beweging-gegenoegde-oorlog: "We hebben het soort bombarderen gestopt waar McNamara tegen was" - dat wil zeggen, bombardementen gericht tegen het moreel van de Noordvietnamese bevolking. De bombardementen die nu worden uitgevoerd, zijn voornamelijk gericht tegen de toevoerlijnen.

De New York Times van 13 juli meldt tenslotte dat "het aantal Amerikaanse soldaten in Zuid-Vietnam met 19.000 tot 535.000 is opgelopen, sinds het ogenblik dat de heer Johnson Noord-Vietnam uitnodigde iets tegenover de Amerikaanse matiging te stellen. Gedurende dezelfde periode bleef de Pentagon-schatting van de troepensterkte ongewijzigd tussen 207.000 en 222.000, ondanks herhaalde beschuldigingen van zware vijandelijke infiltraties."

In plaats van dit duidelijke patroon op te merken, schijnt de publieke opinie de beperkingen op de bombardementen, Johnsons terugtrekken uit de race voor het presidentschap en de besprekingen in Parijs op te vatten als veelbelovende tekenen van een op til zijnde vrede. De schrijfster Mary McCarthy, die Johnsons abdicatie-toespraak van 31 maart in Hanoi beluisterde, vertelt dat zij en doorgewinterde radicalen als Wilfred Burchett en Roger Pic opsprongen van vreugde bij deze aankondiging. Hun reactie werd in verschillende vormen herhaald in heel Amerika, West-Europa en waarschijnlijk in de Sovjet-Unie.

Nu is echter een nieuwe interpretatie vereist. Men moet zich realiseren - de auteurs van *The Politics of Escalation* wezen er op - dat de vorige 'vredesgebaren' van de Verenigde Staten het dubbele effect hadden, dat ze enerzijds de mogelijkheid schiepen voor een escalatie van de oorlog en dat ze tegelijk het publiek ervan overtuigden dat Washington onderhandelingen wilde. Vorige escalaties waren directe reacties op militaire moeilijkheden die Amerika ondervond op het slagveld. Het gebaar van 31 maart scheen misschien een echte vredesmanoeuvre omdat het resulteerde uit de grootste moeilijkheden waartegenover de-

ze regering zich ooit geplaatst had gezien, thuis zowel als op het slagveld: het Têt-offensief, de uitputting van de militaire reserves van de Verenigde Staten, de goudcrisis, en de uitdaging door McCarthy en door Kennedy. Deze moeilijkheden waren zo enorm groot dat de oorlog niet op een orthodoxe manier geëscaleerd kon worden. Het zou zowel nodig zijn geweest om meer dienstplichtigen op te roepen als om de belastingen te verhogen, misschien om loon- en prijscontrole in te stellen, en misschien zou het ook nodig zijn geweest over te gaan tot beperking van de vrije meningsuiting. Dit alles zou politieke zelfmoord zijn geweest in een verkiezingsjaar. Maar door afstand te doen van het presidentschap maakte Johnson al deze maatregelen uitvoerbaar. Om kort te gaan, Johnson heeft waarschijnlijk eerder zichzelf dan zijn oorlog geofferd.

Er bestaat zelfs een theoretische rechtvaardiging voor wat de Verenigde Staten op het ogenblik doen, afkomstig van niemand minder dan Herman Kahn, de apostel van het denken van het ondenkbare over de atoomoorlog. In een boek met de titel 'Kunnen we winnen in Vietnam?' dat na het Têt-offensief verscheen, staat een opstel van Kahn dat 'Naar een Overwinningsprogramma' heet. Daarin stelt hij veel stappen voor die nu deel uitmaken van de politiek van de Verenigde Staten. Kahn beveelt met name escalatie aan, die er uitziet als een vredesgebaar. Hij stelt bijvoorbeeld voor dat men moet zorgen dat het Zuidvietnamese leger in grotere mate de last van de oorlog draagt door het te herscheppen in een effectieve politie- en veiligheidsmacht in door de Verenigde Staten gecontroleerde gebieden. Midden juli maakte minister van Defensie, Clark Clifford, inderdaad een dergelijk plan voor Saigon. En wat nog meer betekenis heeft, Kahn stelt een "beperking van de bombardementen ten noorden van Vinh voor, en een toeneming van de bombardementen ten zuiden van Vinh, vooral op de bergpassen met de meeste routes naar Zuid-Vietnam en het gebied onmiddellijk ten noorden van de grens. Zo'n verandering in de bombardeer-politiek zou op veel manieren 'gebracht' kunnen worden, van een echte grote concessie aan Noord-Vietnam (en aan de critici van de bombardementen) tot een kleine deëscalatie.

ONDERHANDELEN OF/IS DE CAPITULATIE ACCEPTEREN

Kahns denken werpt een helder licht op dat van Averell Harriman, omdat het toont dat er geen essentieel verschil is tussen diegenen in de regering die de nadruk leggen op overwinning, en degenen die onderhandelingen benadrukken. Beiden hebben hetzelfde doel, namelijk onderhandelen vanuit een sterke positie, in de hoop een langdurige Amerikaanse aanwezigheid in Vietnam te bereiken naast een controleerbare niet-communistische regering. Het verschil tussen de havikken en de duiven in de regering, tussen de Rostows en de Harrimans, gaat over de te gebruiken middelen: bijvoorbeeld over de vraag of het bombarderen nu productief is of juist niet. Dit verklaart hoe een man als Clark Clifford, die meer dan wie ook het militair-industriële complex symboliseert en die bekend staat als havik, zo snel kon switchen van het aanbevelen van de bombardementen naar het voorstaan van de huidige beperkingen daarop.

Het voornaamste probleem van de Verenigde Staten is op het ogenblik - en het is de afgelopen 25 jaar in Vietnam steeds het probleem geweest - dat de Amerikaanse positie op illusies gebaseerd is. Hoeveel miljarden Amerika ook uitgeeft en hoeveel troepen het ook zendt, de regering kan niet de fantasie van Washington omzetten in Vietnamese realiteit.

De grootste illusie is Washingtons dogmatische geloof in de mechanische militaire macht van de Verenigde Staten, in zijn onaantastbare wereldpositie en in het

onvermogen van de boerenbevolking om een dergelijke macht te weerstaan. Maar Noord-Vietnam overleeft absoluut zelfs de verhoogde intensiteit van bombardementen, ondanks het feit dat dat veruit het zwaarste bombarderen uit de geschiedenis is. Een Vietnamees vertelde me in Parijs dat de evacuatie van Khe Sanh door de Amerikanen voor hen een 'boulevard' opende. Ik antwoordde hem dat er dan wel heel sterke paraplu's nodig zouden zijn vanwege de bombardementen op deze boulevard. Zijn antwoord was: "Maar onder de grond heb je geen regen en ook geen bombardementen, het lijkt meer op een metro dan op een boulevard." Het cruciale punt is dat, gezien hun hoge moreel, hun systeem van luchtverdedigingschuilplaatsen en hun toevoerlijnen iedere aanval kunnen weerstaan. Diegenen die een Amerikaanse invasie ten noorden van de Gede-militariseerde Zone overwegen moeten zich goed realiseren dat zo'n tactiek noodzakelijk zou leiden tot een beperking van de bombardementen om Amerikaanse levens te sparen, en dat men zo een guerrilla-oorlog zou mogelijk maken voor Vietnamezen, die daar met grote wraakzucht op wachten.

Een tweede Amerikaanse illusie is dat het ARVN (Leger van de Republiek van Vietnam) verbeterd kan worden door M-16 geweren uit te delen, en door corrupte functionarissen eruit te trappen. De aard van het ARVN is dat de infanterie tegen zijn zin is ingelijfd, terwijl diegenen die de beslissingen nemen op alle niveaus in de eerste plaats in geld geïnteresseerd zijn, in de tweede plaats om hun eigen hachje denken en ten derde anti-communistisch zijn. En ook als deze beschrijving over-dreven zou zijn, dan staat het toch buiten kijf dat de guerrilla's van het NBF het ARVN kunnen verslaan. Dit was, tenslotte, de belangrijkste reden voor de Amerikaanse interventie.

De derde Amerikaanse illusie is dat het constitutionele proces in Saigon zelfs kan worden opgelapt tot een façade. De Amerikanisering van de oorlog en de overgang naar uitsluitend militaire doeleinden, heeft vrijwel iedere Vietnamees in de steden van de oorlogsin-spanning vervreemd.

De onenigheid tussen de verschillende partijen in de marionettenregering, zelfs tussen Thieu en Ky, leidt tot een nog grotere wanorde. Zuid-Vietnam is geen Taiwan, geen Zuid-Korea en ook geen Laos. De neokolonialistische achterban, van het soort waar Averell Harriman naar zoekt, is niet aanwezig.

De vierde Amerikaanse illusie is dat de Vietcong eenvoudig niet kan blijven voortbestaan. Geheime CIA-rapporten, waarvan Kennedy voor zijn dood op de hoogte was, spraken ervan dat het NBF zelfs wijken in Saigon zelf onder controle had. Ook Hué wordt in feite beheerst door het NBF en haar bondgenoten. Ze hebben de beste wapens ter wereld, afkomstig uit China, Rusland, Oost-Europa en de Verenigde Staten. Hun greep op de plattelandsbevolking wordt sterker naarmate de Verenigde Staten zich op de steden terugtrekken. Nu ze al zo lang hebben geleden, kunnen ze het ook nog langer uithouden en hun vreugde wordt groter naarmate het tijdstip nadert dat hun vlag boven Saigon zal waaien. Ook over de gesprekken in Parijs koesteren de Verenigde Staten een hele reeks illusies. Door haar voldoening dat het haar gelukt is de anti-oorlog-beweging de wind uit de zeilen te nemen, verliest de regering uit het oog dat ze zich daarmee in een positie heeft gemanoeu-vreerd, waarin ook de argumentatie vóór de oorlog haar geldigheid verliest. Niet alleen McCarthy, maar ook Nixon, Rockefeller en Humphrey zien nu in dat politiek opportunisme de houding van de duiven noodzakelijk maakt. Geen van hen staat een escalatie van de oorlog voor; zij bevelen daarentegen een diplomatieke regeling aan; allen hebben zich uitgesproken tegen 'meerdere Vietnams' en de rol van de Verenigde Staten als 'politieagent van de wereld'.

Natuurlijk, net zoals Johnsons verkiezingsretoriek in 1964 niets voorstelde, kan dat bij de huidige kandidaten

het geval zijn. Maar daaruit blijkt ook hoe gering de populariteit is waarop deze oorlog in het land aanspraak kan maken. De defensie-experts, zoals Herman Kahn, mogen dan Clark Clifford onder de indruk hebben gebracht met hun escalatietactie, waarbij ogenschijnlijk de oorlogsinspanning wordt verminderd, juist dit proces heeft - misschien onbewust - bij de gemiddelde burger de hoop gewekt dat er uiteindelijk vrede kan worden bereikt. Het voortduren van de oorlog zal meer bloedvergieten veroorzaken, een groter economische inspanning vergen en die hulpbronnen blijven uitputten, die anders gebruikt zouden kunnen worden voor het oplossen van conflicten in eigen land of elders.

OPTIMISTISCHE VIETNAMEZEN

Dit zijn enkele redenen waarom de Vietnamezen in Parijs volgens hun eigen woorden, optimistisch zijn over de toekomst. Langer dan enige Amerikaan, wisten zij dat de Verenigde Staten het slachtoffer zijn van hun illusies in Vietnam. Ze weten dat de arrogantie van de Verenigde Staten aanvaarding van een nederlaag welhaast onmogelijk maakt. Ze weten eveneens dat, als de Verenigde Staten in een hoek worden gedreven, zij buiten alle redelijkheid om als een dolle hond van zich af zullen bijten. Zij voorzien een lange wachttijd in Parijs. "We kennen de vijand erg goed", zeggen ze, "en we hebben onze kapper maar meegebracht." Gedurende hun verblijf leiden ze het sobere leven waaraan ze gewend zijn. In tegenstelling tot de luxueuze Amerikaanse huisvesting, hebben de Vietnamezen hun intrek genomen in een onaanzienlijk omheind schoolcomplex, ongeveer 15 kilometer van de Rive gauche. Daar leven ze ongestoord, eten Vietnamees, luisteren naar hun eigen liederen en ontvangen post van thuis. Sommigen van hen spelen op het schoolplein een soort slagbal met een verbazingwekkende behendigheid. In het openbaar vertonen ze zich in de obligate donkere costuums, waarbij ze zich veel formeler gedragen dan in Hanoi.

Ze waren gefascineerd door de mei-revolutie in Frankrijk, waarbij ze zich realiseerden dat de studenten "waren geïnspireerd door het Vietnamese voorbeeld", zoals een van hen stelde. Maar hun sympathieën werden zeer gereserveerd tot uitdrukking gebracht met het oog op het feit dat ze veel waarde hechten aan de Vietnam-politiek van De Gaulle, evenals aan zijn gastvrijheid.

Zij verwachten geen grotere toeneming van de huidige effectieve hulp van de rest van de wereld. Het is duidelijk dat de Chinezen de gesprekken niet officieel hebben gesteund en dat de Russen op z'n minst evenzeer zijn geïnteresseerd in goede betrekkingen met Johnson en Humphrey, als in overwinningen voor Vietnam. Men wordt voortdurend herinnerd aan Che Guevara, die degenen die Vietnam helpen, vergeleek met de jodelende menigte die een stierenvechter gadeslaat bij zijn eenzame worsteling. De Vietnamezen echter zijn al gewend geraakt aan zeer beperkte hulp of zelfs verraad van hun bondgenoten. De ironie van het noodlot wil, dat de school waarin zij zijn gehuisvest, is genoemd naar Maurice Thorez, de Franse communistenleider, die in 1940 verklaarde dat hij nooit afstand zou doen van Frankrijks aanspraken op Indo-China. Nadat ze de omvang van de internationale hulp voor de Vietnamese zaak uitgebreid en op realistische wijze de revue hadden laten passeren, kon een van de delegatieleden z'n schouders ophalen en zeggen: "Het kan ons niet schelen. Wij zullen de toestand in Vietnam zelf wel regelen."

De Vietnamezen zien de gesprekken in Parijs slechts als een voortzetting van de onderhandelingen over hun onafhankelijkheid, die 22 jaar geleden begonnen. Dat is ook bijvoorbeeld de achtergrond van hun eis dat de Verenigde Staten de geest van de Geneefse Akkoorden

respecteren. Ze zijn niet langer van zin te marchanderen over hun onafhankelijkheid. Op dit punt zijn ze zelfs bereid hun land op te offeren. Maar ze geloven niet dat dat nodig zal zijn. Ze verwachten dat vroeg of laat de Verenigde Staten hun bombardementen moeten staken of dat het NBF in Zuid-Vietnam overwinningen van doorslaggevende betekenis zullen boeken en zo de gesprekken in Parijs een duw in de goede richting zullen geven. In de ogen van de Vietnamezen zullen de onderhandelingsdan gaan over de agenda voor en deelnemende partijen aan een nog later te houden grote conferentie. Kwesties zoals de deelname van het NBF, het nieuwe Verbond voor Democratie, Nationale Vrede en andere groepen in Zuid-Vietnam, zowel als die betreffende de relaties tussen Noord- en Zuid-Vietnam, handelsbetrekkingen tussen Vietnam en het Westen, de mogelijkheden tot neutralisering en tenslotte de problemen rond Laos - dit zou kunnen worden beschouwd als hoofdmoot van die agenda. Wanneer dit allemaal eenmaal is geregeld, dan kunnen de 'onderhandelingen' tenslotte doorgang vinden. Het is onmogelijk te voorspellen welk verloop en welke uitkomsten de gesprekken en onderhandelingen zullen hebben. Op zulke punten zijn de Vietnamezen erg flexibel, maar ze zijn onbuigzaam waar het hun eis voor erkenning van hun nationale bestaansrecht als onafhankelijke staat betreft.

In tegenstelling tot de verklaringen van Washington verwachten de Vietnamezen maar zeer weinig van de Amerikaanse verkiezingen. Natuurlijk is het voor hen van belang dat vooraanstaande politici, zoals Kennedy, Fullbright en McCarthy zich tegen de Amerikaanse Vietnam-politiek hebben uitgesproken en natuurlijk hopen ze dat de verkiezingen een uitspraak zullen opleveren tegen de oorlog. Maar ze realiseren zich ook dat veel Amerikanen niet stemmen, dat er bovendien geen stemmen worden uitgebracht op een politiek program en dat de Democratische en Republikeinse politici hun achterban misleiden: Ze hoeven hiervoor slechts de verkiezingen van 1964 in herinnering te roepen. Zij zien de situatie in Vietnam en de wereldopinie als bepalende factoren. "Als we sterk zijn", zei een van hen, "dan moet een Goldwater zich uit Vietnam terugtrekken, maar zijn we daarentegen zwak, dan zal zelfs een duif zich gedwongen zien ons te bombarderen." Zij zijn van mening dat op de duur zij aan het langste eind zullen trekken. Ondertussen behandelen ze Averell Harriman met geërgerd geduld. "Opzettelijk laat hij toe dat ons land dag na dag verder wordt gebombardeerd", zeggen ze, "en onderwijl zijn wij gedwongen hem met Uwe Excellentie aan te spreken."

(Ramparts, 24-8-68)

mededeling

De Amsterdamse Cineclub vertoont op donderdag 31 november in theater Paradiso, Weteringschans 6, de Amerikaanse film 'No Vietnamese ever called me nigger'. Deze film, gemaakt door David Loeb Weiss, toont de gevolgen van de Vietnamese oorlog voor de Amerikaanse maatschappij. In interviews vertellen negersoldaten, terug uit Vietnam, over hun ervaringen na hun terugkeer in de Verenigde Staten. Verband wordt gelegd tussen hun gevoel van onbehagen en de rassenonlusten.

In het voorprogramma een exclusief Noordvietnamees filmjournaal. De films worden Nederlands gesproken. Aanvang voorstellingen om 20.00, 22.00 en 24.00 uur. Inlichtingen: Paradiso, tel. (020) 64521 (Weteringschans 6, tevens kaartverkoop)

Benno Groeneveld, tel. (020) 57181, toestel 1070
At van Praag, tel. (020) 737876 of 123123

DE DERDE WERELD-WEEK

Van 1-10 november wordt in nagenoeg alle universiteitssteden aandacht besteed aan de problematiek van de arme en rijke landen. De bedoeling van deze week is zoveel mogelijk mensen te informeren over de oorzaken van het 'achtergebleven' zijn van de arme landen. De produktie tot en met de afzet van tropische produkten is nagenoeg geheel in handen van westerse ondernemingen. De opbrengsten uit deze handelsactiviteiten worden natuurlijk geëxporteerd uit de arme landen, zodat het beter is te spreken van de achtergehouden gebieden. Een verandering van mentaliteit, met name in het westen, is de opzet van deze week. Hierdoor zal ons land in het internationaal overleg wel meer partij moeten kiezen voor de arme landen. Er zullen lezingen, films, tentoonstellingen, etc. georganiseerd worden, die voor iedereen toegankelijk zijn. Een globaal overzicht van de belangrijkste activiteiten:

I DOCUMENTATIE

Er worden vijf documentatiemappen uitgegeven:

- 1 De sociaal-economische problematiek van de arme landen; door de ASVA, Weesperstraat 51, Amsterdam (020-225771)
- 2 De mentaliteit van het westen; door de SRVU, De Boelelaan 1115, Amsterdam (020-730944-3000)
- 3 De onderwijsproblematiek van de arme landen; door de ALSV, Witte Singel, Leiden (01710-34285)
- 4 Motivatie ontwikkelingshulp, missie en zending Theokolonialisme; door de ATSO, Tilburg (04250-72337)
- 5 De problematiek van Latijns-Amerika; door de USN, Oranjesingel 42, Nijmegen

De prijs zal \pm f 2,50 per map bedragen, en zij zullen tijdens de week op alle lezingen verkrijgbaar zijn; of te bestellen via postgiro 108410 van de ASVA. Kosten f 2,50 per stuk plus 50 cent verzendkosten.

Verdere informatieadressen voor programma's etc.
 ASVA, Weesperstraat 51 Drienerlo, 05420-26573
 Amsterdam, 020-225771; Eindhoven, 040-64691
 NSR, Nesbic Groningen, 05900-34888
 Morssingel 4, Leiden, Utrecht, 030-27916
 01710-42045; Wageningen, 08370-3420

II PROGRAMMA

- maan- 14 uur SRVU Amsterdam; forum over revolutie als fase in de ontwikkeling
 dag
 4 nov. sprekers: prof. Brand, prof. Linneman, prof. Zimmerman en R. de Jong
- 16 uur SRVU Amsterdam; Possible models for the future development of the western world; spreker: John Galtung uit Noorwegen
- 20 uur Aula Universiteit van Amsterdam, Spui; ASVA/SRVU Amsterdam; De structurele problemen van de arme landen
 sprekers: Ronald Dore, prof. Zimmerman, prof. Kruithof, prof. Linneman
- Leiden: 19.30 uur; Opening van de week door minister Klompé
- Tilburg: 20.00 uur; Motivatie ontwikkelingshulp; sprekers: prof. Jansen, F. Wecker, David Alexander
- dins- ASVA/SRVU 20 uur Aula, Spui, Amsterdam;
 dag De betrokkenheid van het noorden in de ontwikkelingsproblematiek; sprekers: Gunnar Adler-Karlsson (Zweden), prof. Jermolenkov (USSR), A. de Swaan
- 5 nov. USN Nijmegen 15 uur; Sociale klassen en hun politieke betekenis; sprekers: James Petras, Ikonicoff
- woens- SRVU 11 uur; Manipulatie met de massamedia; J. Hofstede
 dag
 6 nov.

USN Nijmegen 20 uur; Cuba-avond; sprekers: Gutelman, Sweezy, Theo Stibbe

ATSO Tilburg 20 uur; Rol bedrijfsleven; sprekers: dr. Prins, drs. J. Pronk

donder- ASVA/SRVU 20 uur; De rol van Nederland in
 dag New Delhi; De rol van de socialistische landen; Het manifest van Algiers
 7 nov. sprekers: D. Scherpenzeel, P. Reckman, Josué de Castro, prof. Jermolenkov

USN Nijmegen 14 uur; Hervormingspogingen nationaal (Chili, Argentinië) internationaal (sprekers: Ikonicoff, Niedergang)

Leiden 20 uur; Cuba-avond; sprekers: Peter Schat, L. van der Land, drs. Buwe

Tilburg 14 uur; Evolutie-revolutie; sprekers: Arnst, W. Gortzak, H. Mulisch, dr. A. L. Constandse, W. G. Wolters

Delft 20 uur; teach-in; sprekers: F. Moll, J. Glissenaar, dr. A. L. Constandse, prof. Wertheim. Voorz. mr. Cammelbeek

vrij- ASVA/SRVU 20 uur; Cuba-Chili, een vergelijking evolutie-revolutie; sprekers: prof.
 dag Kruyer, Behrendt, prof. Zimmerman, Josué de Castro, Tibor Mende
 8 nov.

SRVU 11 uur; Dialoog Christendom-Marxisme (prof. Gollwitzer)

USN Nijmegen 20 uur; teach-in Hervorming of revolutie

ATSO Tilburg; Theo-kolonialisme: missie en zending

Op zaterdag 9 november zal in Amsterdam deze week besloten worden. Er zullen films gedraaid worden, het tentoonstellingsmateriaal uit andere steden is te zien en belangrijke sprekers als Tibor Mende, prof. Jermolenkov, Josué de Castro etc. zullen te horen zijn.

III FILMS

In alle steden zullen films vertoond worden in samenwerking met de diverse ciné-clubs.

IV TENTOONSTELLINGEN

Verschillende tentoonstellingen zullen worden gehouden. In Amsterdam: in het Maagdenhuis waarschijnlijk foto's uit Vietnam, geleverd door het Nationaal Bevrijdingsfront. Tevens zal materiaal van verschillende ambassades te zien zijn.

In Leiden: in het gebouw van Leyton: 'Wij nemen het weer niet!'

In Groningen: zal de Grote Markt gebruikt worden als plaats waar allerlei documentatiemateriaal te verkrijgen is.

DE GEHELE DERDE WERELD-WEEK STAAT KOSTeloos OPEN VOOR IEDEREEN

MEDEDELINGEN*

Comité Medische Hulp aan Vietnam. Een drietal medici (prof. dr. J.H. de Haas, Wassenaar; N.J. van Rhijn, chirurg, Beverwijk; J.A. Groenink, internist, Amsterdam) hebben het initiatief genomen tot de oprichting van het (alleen voor medici bedoeld) Comité Medische Hulp aan Vietnam, met als doelstelling:

a) inzameling van gelden voor aankoop en verzending van medicamenten en medische instrumenten ten behoeve van Noord-Vietnam en de door het Nationaal Bevrijdingsfront bestuurde gebieden van Zuid-Vietnam;

b) het gevan van medische informatie door middel van voordrachten, publikaties, etc. voor alle groepen, die voor dit doel medische acties voeren.

Voorlopig secretariaat en inlichtingen: J.A. Groenink, J. de Vriesstraat 46, Amsterdam, tel. 020-197196) en N.J. van Rhijn, Prinsesselaan 8, Beverwijk (tel. 02510-23505).

Leeuwarden. Op 2 november vindt in Leeuwarden een Vietnam-betoging plaats, georganiseerd door het Fries Vietnam Comité. Vertrek: half drie Oude Veenmarkt. Na de betoging een bijeenkomst in het gebouw Irene, achteringang Noorderweg. Spreker o.a. Pater Jelsma. Voor informatie over bussen en ander vervoer, dat uit de diverse Friese steden plaatsvindt, neme men contact op met de secretaris van het FVC, Menno Poldervaart, Weversbuurt 2, Katlijk, tel. 05130-6109.

Werkgroep Vietnam Wageningen organiseert op zaterdag 2 november een demonstratie. Vertrek 14.30 uur vanaf parkeerplaats Hotel De Wereld. Spreker A.G.v.d.Spek.

* zie ook pagina 10

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

H.G.J. Zonnenberg
Harpstraat 25
UTRECHT

25-6

Afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam

HOLLAND